Gemeente Almelo

Raadsvergadering: 19 december 2023
Registratienummer: R 2307981

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. De volgende zienswijze op het ontwerpvoorstel voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente in te dienen:

   De uittredingsregeling van artikel 33, tweede lid, van het ontwerpvoorstel, als volgt aan te passen:
   - Na 'die direct of indirect samenhangen met de toetreding/uittreding' toe te voegen 'gedurende een periode van maximaal vijf jaar in beeld te brengen';
   - De passage onder de eerste bulletpoint met de tekst 'en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de toetreding/ uittreding ondervinden' te schrappen;
   - Een derde bulletpoint toe te voegen met de volgende tekst: 'Tevens bevat het (uittredings)plan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer'.

Gedaan in de openbare vergadering van 19 december 2023,

de griffier, **de burgemeester,**

drs. J.W. Scherpenzeel **M.M. van 't Veld**

Raadsvergadering: 19 december 2023
Registratienummer: R 2307981

Naam: L Nijland
Datum: 6 november 2023
Team/teamonderdeel: CZ Strategie en Bestuursadvies/

Voorstel aan de raad

Onderwerp	**Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente**
Portefeuillehouder	**M.M. van 't Veld**

Samenvatting raadsvoorstel

Op 1 juli 2022 is de wet Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Dit is een belangrijke aanleiding voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente. Daarnaast is gelijktijdig besloten om de ontwerpregeling te actualiseren, te uniformeren en compacter te formuleren.

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Twente heeft conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) het ontwerpvoorstel ter kennisname aangeboden aan het college en de raad. De raad heeft de mogelijkheid om hierover een zienswijze kenbaar te maken. Het college heeft besloten om de raad voor te stellen een zienswijze kenbaar te maken.

Voorgesteld raadsbesluit

De raad voor te stellen:

1. De volgende zienswijze op het ontwerpvoorstel voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente in te dienen:

De uittredingsregeling van artikel 33, tweede lid, van het ontwerpvoorstel, als volgt aan te passen:
- Na 'die direct of indirect samenhangen met de toetreding/uittreding' toe te voegen 'gedurende een periode van maximaal vijf jaar in beeld te brengen';
- De passage onder de eerste bulletpoint met de tekst 'en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de toetreding/ uittreding ondervinden' te schrappen;
- Een derde bulletpoint toe te voegen met de volgende tekst: 'Tevens bevat het (uittredings)plan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer'.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de wet Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Dit betreft een wijziging van de Wgr. Dit is een belangrijke aanleiding voor het wijzigen van alle gemeenschappelijke regelingen. Zo ook van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente.
Daarnaast is gelijktijdig besloten om de ontwerpregeling te actualiseren, te uniformeren en compacter te formuleren.

Op 11 januari 2023 is een kennissessie geweest met een afvaardiging van de raden over wijziging van de Wgr. Daar is van gedachten gewisseld over de thema's gezamenlijke adviescommissie, inwonerparticipatie en zienswijzerecht. De opbrengsten van deze bijeenkomst zijn waar mogelijk vertaald in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente. De regionale werkgroep organisatierecht heeft hiervoor de tekstvoorstellen gedaan. In deze gewijzigde gemeenschappelijke regeling zijn deze zoveel mogelijk overgenomen. In de toelichting op de artikelen in de ontwerp gemeenschappelijke regeling staat dit als zodanig aangegeven.

Op 12 oktober 2023 heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente ingestemd met het ontwerp voor de wijziging van de regeling Veiligheidsregio Twente.

De kern van de herziening houdt in, dat de gemeenteraden en algemene besturen over meer inhoudelijke sturingsmogelijkheden kunnen beschikken. Sommige wettelijke bepalingen zijn onmiddellijk van kracht, maar andere thema's vragen een afweging door met name de raden en algemene besturen: zij dienen voor iedere gemeenschappelijke regeling aan te geven of, en op welke wijze zij gebruik willen maken van een mogelijkheid. Bijvoorbeeld over de facultatieve zienswijzeprocedure.
In de regeling zijn de wijzigingen vanuit de Wgr verwerkt (zienswijzen, inwonerparticipatie, uittredingsregeling, evaluatiebepaling). De voorgestelde tekst in de artikelen sluit zoveel mogelijk aan bij de uniforme bepalingen die in Twents verband zijn gemaakt. In de was-wordt lijst staat om welke wijzigingen het gaat, of ze verplicht of facultatief zijn en waar ze in deze regeling verwerkt zijn.
Bij de wetswijziging wordt naast de al bestaande informatiestromen tussen raad en algemeen bestuur de actieve informatieplicht toegevoegd. Daarmee moet het algemeen bestuur van de GR "aan de raden alle inlichtingen geven die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."
De eerste verantwoordelijkheid voor het informeren van de raad blijft bij het AB-lid.

In de was-wordt lijst is de gewijzigde/nieuwe tekst vetgedrukt. Delen die geschrapt zijn of waar een toelichting op wordt gegeven, worden nader geduid in de kolom toelichting.

Op basis van artikel 1, vijfde lid, van de Wgr dient de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen. Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Twente heeft het ontwerpvoorstel aangeboden aan de colleges en raden. Het betreft een voorlopig ontwerpvoorstel. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze hierover kenbaar te maken aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Om de Gemeenschappelijke Regeling tijdig, voor 1 juli 2024, te kunnen vaststellen en bekend maken dient het raadsvoorstel in de besluitvormende raad van 19 december 2023 te worden behandeld.

Beoogd effect
Aan te geven of en zo ja welke zienswijze(n) de gemeenteraad van Almelo wil indienen ten aanzien van het voorgestelde ontwerp voorstel gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente.

Argumenten voor
1.1 De raad heeft wettelijk gezien de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.
Op basis van de Wgr mag de gemeenteraad binnen acht weken na ontvangst zijn zienswijze over het ontwerpvoorstel indienen bij het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

1.2 Almelo is een andere mening toegedaan ten aanzien van de voorgestelde uittredingsregeling voor de ontwerp gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente.
De Wgr schrijft voor dat er voorwaarden moeten worden geregeld waaronder kan worden uitgetreden. In de gemeenschappelijke regeling dient een uitgebreidere uitredingsregeling te worden opgenomen. In de tekst van de nieuwe gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente is onder meer opgenomen dat na ontvangst van een besluit tot uittreding een plan wordt opgesteld dat inzicht geeft in de kosten die direct of indirect samenhangen met de uittreding. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente naar redelijkheid en billijkheid de (frictie)kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding inclusief overheadkosten die daarvan het gevolg zijn en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.
Doordat in het artikel gesproken wordt in termen van redelijkheid en billijkheid, terwijl tegelijkertijd wordt aangegeven dat de overige gemeenten geen financieel nadeel mogen ondervinden, lijkt dit met elkaar in tegenspraak. Van belang is dat de uittredende partij de kosten betaalt die toerekenbaar zijn aan de uittredende partij. Het gaat om de strikt noodzakelijke kosten die toerekenbaar zijn aan de uittredende partij. De uittredingssom moet geen boete zijn om uittreding praktisch onmogelijk te maken. Mochten de overige deelnemers ook kosten hebben - financieel nadeel ondervinden - vanwege de uittreding van een partij mag dat er niet per definitie toe leiden dat de uittreding geen doorgang zou kunnen vinden.

De termijn van maximaal 5 jaar, voor het in beeld brengen van de kosten, volgt uit de jurisprudentie. Er moet reëel bekeken worden hoe lang een samenwerkingsverband nodig heeft om zich aan te passen in geval een partij uittreedt.

Daarom wordt geadviseerd om als alternatief op te nemen:

De uittredingsregeling van artikel 33, tweede lid, van het ontwerpvoorstel, als volgt aan te passen:
- Na 'die direct of indirect samenhangen met de toetreding/uittreding' toe te voegen 'gedurende een periode van maximaal vijf jaar in beeld te brengen';
- De passage onder de eerste bulletpoint met de tekst 'en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de toetreding/ uittreding ondervinden' te schrappen;
- Een derde bulletpoint toe te voegen met de volgende tekst: 'Tevens bevat het (uittredings)plan de uittreedsom die betaald moet worden door de uittredende deelnemer'.

Kanttekeningen

1.1 Een ingediende zienswijze hoeft niet te worden overgenomen door het AB en onderdeel uit te maken van de vast te stellen gemeenschappelijke regeling.

Een zienswijze kan worden overgenomen door het AB. In geval de zienswijze niet wordt overgenomen dient dat in ieder geval gemotiveerd te gebeuren.

Kosten, opbrengsten en dekking

Niet van toepassing

Vervolg

De zienswijze wordt door de griffie gecommuniceerd met het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente. Vervolgens betrekt het Algemeen Bestuur de zienswijze van Almelo en andere deelnemers bij de besluitvorming over de wijzigingen van de Wgr.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief college voor zienswijze GR (INT 89541)
- Ontwerpbesluit GR Veiligheidsregio Twente (INT - 89542)
- Was-wordt lijst GR Veiligheidsregio Twente (INT - 89543)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
J.H. Dijkstra

de burgemeester,
M.M. van 't Veld
